

SAFMAMS – ett försök att förbättra den vetenskapliga rådgivningen

EU använder sig av en omfattande vetenskaplig rådgivning för sin fiskeriförvaltning. EU-projektet SAFMAMS går ut på att identifiera den typ av rådgivning som fungerar bäst och hur den bör kommuniceras för att göra största möjliga nytta inom förvaltningen av både fisket och havsmiljön.

För att förvalta Europeiska Unionens fiskbestånd förlitar sig EU-kommissionen på en omfattande vetenskaplig rådgivning. Större delen kommer från det Internationella havsforskningsrådet (ICES). ICES är en politiskt oberoende sammanslutning av forskare från länderna kring Nordostatlanten, inklusive USA och Kanada. Samarbetet kring havsforskningen startade redan 1902 och ICES har givit politiker vetenskaplig rådgivning om fiske sedan 1970-talet. ICES administration, forskare och utrustning finansieras av dess medlemsländer, som idag är drygt 20 stycken.

ICES samordnar forskning om havsmiljön, samt sammanställer information och statistik för över 130 olika bestånd av fisk och skaldjur. Den består bland annat av hur mycket fisk det finns, hur många som är gamla nog att reproducera sig, samt andelen ungfisk.

ICES uppgifter baseras på statistik från medlemsländerna som hämtas ur fiskarens loggböcker, avräkningsnotor och landningsdeklarationer. Utöver detta samlar forskningsfartyg från de olika nationella havsforskningslaboratorierna in information till havs. Forskningsfartygen gör provtrålningar för att få mer detaljerad information om bestånden, som till exempel ålderssammansättning. All insamlad data används till att göra prognoser för beståndens framtida utveckling, ofta med hjälp av matematiska modeller.

ICES publicerar varje år rekommendationer om hur stora kommande års fiskekvoter bör vara. Det finns inget tvång kopplat till ICES rekommendationer och EU:s politiker har inte på något sätt åtagit sig att följa ICES rådgivning. EU:s ministerråd beslutar om årliga fiskekvoter utifrån en avvägning mellan socio-ekonomiska faktorer och biologisk hänsyn. Kvoterna blir därför ofta betydligt högre än vad forskarna rekommenderat.

Scientific Advice for Fisheries Management at Multiple Scales (SAFMAMS)

Scientific Advice for Fisheries Management at Multiple Scales (SAFMAMS) är ett projekt finansierat av EU under det så kallade sjätte ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling (2002–2006). Huvudsyftet med projektet är ta fram rekommendationer för hur den vetenskapliga rådgivningen för fisket och förvaltningen av havsmiljön ska kunna förbättras. Dessa slutsatser ska sedan kommuniceras till forskare och beslutsfattare.

För att identifiera möjliga förbättringar undersöker organisationerna som ingår i projektet den vetenskapliga rådgivningen i EU:s fiskeriförvaltning på olika nivåer: EU-nivå, regional nivå och lokal nivå.

SAFMAMS består av tre huvudkomponenter:

1. Insamling av information om pågående forskning som används inom fiskeriförvaltningen för att hitta exempel på vetenskaplig rådgivning som fungerar bra.
2. Sju fallstudier av användningen av vetenskaplig rådgivning i fiskeriförvaltningen på olika geografiska nivåer: EU, regional och lokal.
3. Insamling av förslag till förbättringar av den vetenskapliga rådgivningen och hur informationen presenteras från ett större antal intressegrupper engagerade i förvaltningen av havsmiljön, inklusive aktörer från de olika fallstudierna.

På EU-nivå konsulteras personer som arbetar med att ta fram den vetenskapliga rådgivningen till EU på det Internationella havsforskningsrådet (ICES) och de olika nationella havsforskningslaboratorierna, samt personal på EU:s generaldirektorat för fiske och havsfrågor.

På regional nivå undersöker man hur vetenskaplig rådgivning används och uppfattas av de som är involverade i tre av de nya regionala rådgivande nämnderna: den Regionala rådgivande nämnden för Nordsjön (NS RAC), den Regionala rådgivande nämnden för Östersjön (BS RAC) och den Rådgivande nämnden för pelagiskt fiske (Pelagic RAC).

De tre lokala fallstudierna fokuserar på fiskeriförvaltning i kustzonen: The Wash i Storbritannien, Koster-Väderöfjorden i Sverige och Pärnuviken i Rigabukten, Estland. Gemensamt för dessa tre områden är att de alla tillämpar olika former av samförvaltning, där fiskare samarbetar med nationella myndigheter och andra intressegrupper för att uppnå både ett hållbart nyttjande av fiskresurserna och ett fullgott skydd för de naturvärden som finns i området.

I samtliga fallstudier tittar man på hur den vetenskapliga rådgivningen produceras, vad den fokuserar på, hur den är utformad, hur den kommuniceras till olika relevanta intressegrupper, samt om de tycker att den motsvarar deras behov och förväntningar.

SAFMAMS bygger på ett samarbete mellan fiskesektorn, miljörelsen och olika forskare. Projektet leds av Institute for Fisheries Management (IFM) i Danmark. Förutom Fiskesekretariatet deltar följande organisationer:

1. The Institute for Fisheries Management (Doug Wilson) www.ifm.dk
2. Loughine Limited (Anthony Hawkins)
3. The Danish Pelagic Producer Organisation (Christian Olesen)
4. Institutionen för humanekologi, Göteborgs universitet (Christina Höj Larsen) www.he.gu.se
5. ICES: The Baltic Sea Regional Project (Jan Thulin) www.ices.dk
6. The Estonian Marine Institute (Henn Ojaveer) www.sea.ee

Fiskesekretariatet ansvarar för arbetspaket 6: att bygga upp ett nätverk av olika intressegrupper som sedan kan fungera som bollplank i projektets andra fas. Den går ut på att utveckla bättre former av vetenskaplig rådgivning för förvaltningen av havsmiljön, baserat på erfarenheter från fallstudierna. Arbetet kommer bland annat att resultera i en webb-baserad katalog med de olika aktörer kring Nordsjön och Östersjön som är involverade i olika aspekter av förvaltningen. Katalogen kommer att vara tillgänglig för allmänheten på Fiskesekretariatets hemsida.

Kontakta gärna oss på Fiskesekretariatet om du vill ha mer information om projektet, eller om du tror att du eller din organisation kan bidra till studien. För mer information om SAFMAMS och de organisationer som genomför projektet besök projektets hemsida på www.ifm.dk/safmams/

Stockholm den 28 mars 2006

KONTAKT:

FISKESEKRETARIATET, Svartviksslingan 28, 167 39 Bromma

Tel: 08 704 44 84, fax: 08 795 96 73, E-post: info@fishsec.org, www.fishsec.org